

Puolustusvaliokunta

HE 90/2023 vp

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimuspuolten välillä niiden joukkojen asemasta tehdyn sopimuksen sekä Pohjois-Atlantin sopimuksen mukaisesti perustettujen kansainvälisten sotilasesikuntien asemasta tehdyn pöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi ja niihin liittyviksi laeiksi

Upseeriliitto kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitykseen.

Upseeriliitto tuo esille, että Nato-integraation keskeisessä roolissa on henkilöstö, sotilaat ja siviilit, jotka lähetetään tehtävään komento- ja joukkorakenteeseen.

Nato-jäsenyydestä johtuvia muutostarpeita valmistellaan erillisessä lakihankkeessa. Tässä hankkeessa on varmasti tarpeellista tarkastella, kuinka integraatio toteutetaan konkreettisesti. Kohdemaassa on oma lainsäädäntönsä ja Suomella on pohjalla omansa. Ulkomaan tehtäviin lähetettyjen sotilaiden ja siviilien osalta tulee varmistua, että palvelus kohdemaassa toteutuu mahdollisimman järkevästi.

Kotimaassa virkamiesten perhettä tuetaan lasten päivähoidolla ja koulutuksella. Upseeriliitto pitää tärkeänä, että Suomi kantaa vastuunsa myös Nato-tehtävissä olevien perheistä ja puolisoiden asemasta. Puolisoille tulee antaa mahdollisuudet työskennellä kohdemaassa ja etänä kotimaahan. Muutostarve koskee erityisesti Yhdysvaltoja. Tämä tarve on esitetty lausunnossa Ulkoministeriölle 10.11.2023.

Naton SOFA:ssa ja kahdenvälisissä sopimuksissa kohdemaan kanssa on huolehdittava näistä perheen tuen muodoista. On kansallinen etu, että tehtävät ovat kilpailukykyisiä. Suomelle kansainväliset tehtävät ovat strateginen valinta ja uusi mahdollisuus.

Toivomme, että lakihankkeen valmisteluun saadaan mukaan reserviläisten ja ammattisotilaiden edustajat. Henkilöstön sitouttaminen tuleviin tehtäviin on onnistumisen edellytys. Yhteistyössä tehtävä valmistelu Naton tehtäviin sijoitettavan henkilöstön osalta nähdään merkittävänä. Asia koskettaa sekä palkattua henkilöstöä, että reserviläisiä ja aiheuttanee myös lakimuutoksia esimerkiksi asevelvollisuuslakiin. Toinen tähän liittyvä kokonaisuus on henkilöstön asema ja palvelussuhteen ehdot ja kuinka henkilöstö sitoutetaan rakenteeseen.

Puheenjohtaja

Ville Viita

Edunvalvontapäällikkö

Mika Ylönen